Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

20 päivänä tammikuuta 2022 *

Muutoksenhaku – Toimielimiä koskeva oikeus – Kansalaisaloite – Asetus (EU) N:o 211/2011 – 4 artiklan 2 kohdan b alakohta – Ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinti – Edellytys siitä, että tämä ehdotus ei selvästi ylitä Euroopan komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi – Päätös (EU) 2017/652 – Kansalaisaloite ”Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” – Osittainen rekisteröinti – SEU 5 artiklan 2 kohta – Annetun toimivallan periaate – SEUT 296 artikla – Perusteluvelvollisuus – Kontradiktorinen periaate

Asiassa C-899/19 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 4.12.2019,

Romania, asiamiehinään E. Gane, L. Lițu, M. Chicu ja L.-E. Baţagoi,

valittajana,

ja jossa valittajan vastapuolena ja muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi I. Martínez del Peral, H. Stancu ja H. Krämer, sittemmin I. Martínez del Peral ja H. Stancu,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

Unkari, asiamiehinään M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja K. Jürimäe, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit S. Rodin (esittelevä tuomari) ja N. Piçarra,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: romania.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Romania vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 24.9.2019 antaman tuomion Romania v. komissio (T-391/17, EU:T:2019:672; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Romanian kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan ehdotetusta kansalaisaloitteesta ”Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” 29.3.2017 annettu komission päätös (EU) 2017/652 (EUVL 2017, L 92, s. 100; jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Kansalaisaloitteesta 16.2.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 211/2011 (EUVL 2011, L 65, s. 1) johdanto-osan ensimmäisessä, toisessa, neljännessä ja kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) [EU-sopimuksella] vahvistetaan [Euroopan] unionin kansalaisuuden merkitystä ja edistetään unionin demokraattista toimintaa muun muassa määräämällä, että kaikilla kansalaisilla on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa eurooppalaisen kansalaisaloitteen kautta. Tämä menettely antaa kansalaisille mahdollisuuden kääntyä suoraan [Euroopan] komission puoleen ja pyytää sitä tekemään perussopimusten soveltamista koskeva ehdotus unionin säädökseksi, mikä on samanlainen oikeus, kuin Euroopan parlamentille annetaan [SEUT] 225 artiklassa ja [Euroopan unionin] neuvostolle mainitun perussopimuksen 241 artiklassa.

(2) Kansalaisaloitteen tekemistä varten vaadittavien menettelyjen ja edellytysten olisi oltava selkeitä, yksinkertaisia, käyttäjäystävällisiä ja oikeasuhteisia kansalaisaloitteen luonteeseen nähden siten, että rohkaistaan kansalaisten osallistumista ja tehdään unionista helpommin lähestyttävä. Niillä olisi saavutettava oikeuksien ja velvollisuuksien välinen sopiva tasapaino.

– –

(4) Komission olisi pyynnöstä annettava kansalaisille tietoja ja epävirallisia neuvoja, jotka koskevat kansalaisaloitteita ja erityisesti rekisteröintiperusteita.

– –

(10) Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus ja avoimuus ehdotettujen kansalaisaloitteiden osalta ja välttää tilanne, jossa allekirjoituksia kerätään sellaista ehdotettua kansalaisaloitetta varten, joka ei täytä tässä asetuksessa säädettyjä edellytyksiä, olisi aloitteiden rekisteröinnin komission perustamalla verkkosivustolla oltava pakollista ennen tarvittavien tuenilmausten keruuta kansalaisilta. Komission olisi rekisteröitävä kaikki ehdotetut kansalaisaloitteet, jotka täyttävät tässä asetuksessa säädetyt edellytykset. Komission olisi suoritettava rekisteröinti hyvää hallintotapaa koskevien yleisten periaatteiden mukaisesti.”

3 Asetuksen N:o 211/2011 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tällä asetuksella vahvistetaan kansalaisaloitteen tekemistä varten vaadittavat menettelyt ja edellytykset, siten kuin [SEU] 11 artiklassa ja [SEUT] 24 artiklassa määrätään.”

4 Asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’kansalaisaloitteella’ aloitetta, joka on toimitettu komissiolle tämän asetuksen mukaisesti ja jossa komissiota kehotetaan toimivaltuuksiensa rajoissa tekemään asianmukainen ehdotus asioista, joissa kansalaisten mielestä tarvitaan unionin säädöstä perussopimusten soveltamiseksi, ja jota on tukenut vähintään miljoona osallistumiskelpoista allekirjoittajaa, jotka ovat lähtöisin ainakin yhdestä neljäsosasta jäsenvaltioita;

– –

3) ’järjestäjillä’ luonnollisia henkilöitä, jotka muodostavat kansalaistoimikunnan, joka vastaa kansalaisaloitteen valmistelusta ja sen toimittamisesta komissiolle.”

5 Asetuksen 4 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Ennen kuin järjestäjät aloittavat ehdotettua kansalaisaloitetta koskevien tuenilmausten keruun allekirjoittajilta, heidän on rekisteröitävä se komissiossa ja ilmoitettava liitteessä II esitetyt tiedot, erityisesti ne, jotka koskevat ehdotetun kansalaisaloitteen aihetta ja tavoitteita.

Nämä tiedot on annettava jollakin unionin virallisista kielistä komission tätä tarkoitusta varten verkossa tarjoamaan sähköiseen rekisteriin, jäljempänä ’rekisteri’.

Järjestäjien on ilmoitettava rekisteriin säännöllisesti ajan tasalle saatetut tiedot ehdotetun kansalaisaloitteen tuki- ja rahoituslähteistä sekä esitettävä nämä tiedot tarvittaessa verkkosivustollaan.

Sen jälkeen, kun rekisteröinti on suoritettu 2 kohdan mukaisesti, järjestäjät voivat esittää ehdotetun kansalaisaloitteen muilla unionin virallisilla kielillä rekisteriin sisällytettäväksi. Järjestäjät vastaavat ehdotetun kansalaisaloitteen kääntämisestä muille unionin virallisille kielille.

Komissio perustaa yhteyspisteen, joka tarjoaa tietoa ja apua.

2. Komissio rekisteröi ehdotetun kansalaisaloitteen kahden kuukauden kuluessa liitteessä II esitettyjen tietojen vastaanottamisesta, antaa sille yksilöidyn rekisteröintinumeron ja lähettää järjestäjille vahvistuksen, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

– –

b) ehdotettu kansalaisaloite ei selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi;

– –

3. Komissio epää rekisteröinnin, jos 2 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty.

Jos komissio epää ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinnin, se ilmoittaa järjestäjille epäämisen perusteet sekä kaikki heidän käytettävissään olevat oikeudelliset ja muut keinot."

Asian tausta ja riidanalainen päätös

6 Asian tausta, sellaisena kuin se ilmenee valituksenalaisesta tuomiosta, voidaan tiivistää seuraavasti.

7 Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe" (kansalaisaloitetta "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe" tukeva kansalaistoimikunta) esitti 15.7.2013 komissiolle ehdotetun eurooppalaisen kansalaisaloitteen "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe" (jäljempänä kyseessä oleva ehdotettu kansalaisaloite).

8 Komissio hylkäsi 13.9.2013 tekemällään päätöksellä C(2013) 5969 final kyseessä olevaa ehdotettua kansalaisaloitetta koskevan rekisteröintihakemuksen sillä perusteella, että aloite selvästi ylitti komission toimivallan tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi.

9 Unionin yleinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi kansalaisaloitteen "Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe" toimikunta saattoi asian, kumosi 3.2.2017 antamallaan tuomiolla Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe v. komissio (T-646/13, EU:T:2017:59) päätöksen C(2013) 5969 final sillä perusteella, että komissio ei ollut noudattanut perusteluvelvollisuuttaan.

10 Komissio antoi 29.3.2017 riidanalaisen päätöksen, jolla kyseessä oleva ehdotettu kansalaisaloite rekisteröitiin.

11 Kyseisen päätöksen johdanto-osan toisessa perustelukappaleessa kuvataan kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen kohde seuraavasti:

"Pyydämme [unionia] parantamaan kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden suojelua ja lujittamaan unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta."

12 Mainitun päätöksen johdanto-osan kolmannessa perustelukappaleessa esitetään kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen tavoitteet seuraavasti:

"Pyydämme [unionia] antamaan joukon säädöksiä, joilla parannetaan kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden suojelua ja lujitetaan unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta. [Näihin säädöksiin] kuuluu poliittisia toimia, jotka liittyvät alueellisiin ja vähemmistökieliin, koulutukseen ja kulttuuriin, aluepolitiikkaan, osallistumiseen, tasa-arvoon, audiovisuaaliseen ja muuhun mediasisältöön sekä alueelliseen (valtion)tukeen."

13 Riidanalaisen päätöksen johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen liitteessä mainitaan nimenomaisesti yksitoista unionin säädöstä, joista ehdotettu kansalaisaloite pyrkii pohjimmiltaan saamaan komissiolta ehdotukset.

14 Riidanalaisen päätöksen kuudennesta yhdeksänteen perustelukappaleesta ilmenee, että komissio rekisteröi kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen siltä osin kuin kyse on yhdeksästä näistä unionin säädöksistä sillä perusteella, että niitä koskeva ehdotus ei asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla selvästi ylittänyt komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi. Niiden kahden muun unionin säädöksen osalta, joihin kyseessä olevassa ehdotetussa kansalaisaloitteessa viitataan, komissio sitä vastoin päätteli, että kyseinen ehdotus ylitti selvästi komission kyseisessä määräyksessä tarkoitetun toimivallan.

15 Kyseisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa luetellaan yhdeksän kyseessä olevassa ehdotetussa kansalaisaloitteessa tarkoitettua säädösehdotusta, joiden osalta sallitaan tuenilmausten kerääminen.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

16 Romania nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 28.6.2017 jättämällään kannekirjelmällä kanteen riidanalaisen päätöksen kumoamiseksi.

17 Romania esitti kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee SEU 5 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomista ja toinen SEUT 296 artiklan toisen kohdan rikkomista.

18 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisessa tuomiossa yhtäältä, että komissio ei ollut tehnyt oikeudellista virhettä, kun se katsoi rekisteröintivaiheessa, että riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut säädösehdotukset eivät selvästi ylitä sen toimivallan rajoja, jonka nojalla komissio voi tehdä ehdotuksen säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi. Se katsoi toisaalta, että komissio oli esittänyt riidanalaisessa päätöksessä oikeudellisesti riittävällä tavalla perusteet, jotka ovat kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen osittaisen rekisteröinnin perustana.

19 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen perusteettomana lausumatta Romanian nostaman kanteen tutkittavaksi ottamisesta.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

20 Romania vaatii, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion ja riidanalaisen päätöksen

– toissijaisesti kumoaa valituksenalaisen tuomion ja palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa Romanian korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

22 Unkari vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen.

Valituksen tarkastelu

23 Romania esittää valituksensa tueksi kolme valitusperustetta, joista ensimmäinen koskee perussopimusten unionin toimivaltaa koskevien määräysten rikkomista, toinen SEUT 296 artiklan toisen kohdan rikkomista ja kolmas unionin yleisen tuomioistuimen asian käsittelyn suullisessa vaiheessa tekemiä menettelyvirheitä.

Ensimmäinen valitusperuste, joka koskee perussopimusten unionin toimivaltaa koskevien määräysten rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

24 Romania moittii ensimmäisessä valitusperusteessaan unionin yleistä tuomioistuinta lähinnä siitä, että tämä on tehnyt oikeudellisia virheitä perussopimusten unionin toimivaltaa koskevien määräysten tulkinnassa, kun se on katsonut, että komissio ei tehnyt mitään oikeudellista virhettä, kun se totesi, että asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys täyttyi käsiteltävässä asiassa.

25 Romania riitauttaa ensinnäkin unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa esittämän päätelmän, jonka mukaan kyseessä olevalla ehdotetulla kansalaisaloitteella pyritään sekä varmistamaan kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittaminen että lujittamaan unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta. Kyseinen jäsenvaltio katsoo sen sijaan, että kyseisen ehdotuksen pääasiallinen tavoite on kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelu ja että unionilla ei ole tällä perusteella toimivaltaa. Se viittaa tältä osin ensimmäisessä oikeusasteessa esittämänsä kannekirjelmän 59–63 kohtaan.

26 Romania väittää toiseksi, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt valituksenalaisen tuomion 51–56 kohdassa oikeudellisen virheen rinnastaessaan SEU 2 artiklassa vahvistetut unionin arvot unionin toimivallan alaan kuuluvaan erityiseen toimenpiteeseen tai tavoitteeseen, mistä seuraa, että komissiolla olisi toimivalta esittää erityisiä säädöksiä, joiden pääasiallisena tavoitteena on kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelu sekä unionin kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden lujittaminen.

27 Romania katsoo, että näin tehdessään unionin yleinen tuomioistuin on yhtäältä loukannut SEU 5 artiklan 2 kohdassa vahvistettua annetun toimivallan periaatetta ja toisaalta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuja periaatteita, jotka koskevat asianmukaisen oikeusperustan määrittämistä unionin säädöksen antamiseksi.

28 Annetun toimivallan periaatteen loukkaamisen osalta Romania tuo ensinnäkin esiin monitahoisen järjestelmän, joka perussopimuksilla on luotu unionin toimivallan käyttämistä varten, sellaisena kuin se ilmenee SEU 5 artiklan 2 kohdasta ja SEUT 2 artiklan 6 kohdasta. Tämän periaatteen nojalla unioni siis toimii vain, jos tietyt edellytykset – muun muassa edellytys, jonka mukaan kyseessä olevan alan on liityttävä johonkin SEUT 3–SEUT 6 artiklassa mainituista unionin toimivallan aloista – täyttyvät, ja perussopimuksissa kullekin näistä aloista vahvistettujen tavoitteiden puitteissa.

29 On kuitenkin selvää, että SEU 2 artiklassa mainitut unionin arvot eivät sisälly perussopimusten unionin toimivaltaa koskeviin lukuihin, eikä niillä ole mitään roolia unionin tavoitteiden ja erityistoimien arvioinnissa. Romanian mukaan unionin säädöksiä koskevien ehdotusten kontekstissa nämä arvot muodostavat vain viitekohdan, ja niitä ei tule sekoittaa unionin toimivallan aloihin eikä unionin erityisiin tavoitteisiin. Romania katsoo, että tätä toteamusta tukee asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan sanamuoto, jossa ehdotettujen kansalaisaloitteiden rekisteröintiä koskevan komission arvioinnin osalta erotellaan yhtäältä toimivalta ja tavoitteet ja toisaalta arvot.

30 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole noudattanut annetun toimivallan järjestelmää, sellaisena kuin siitä määrätään unionin primaarioikeudessa, kun se on rinnastanut yleisesti unionin arvot unionin erityisiin tavoitteisiin, siten että komissiolla on toimivalta tehdä ehdotuksia unionin toimintaa täydentäviksi erityisiksi säädöksiksi SEU 2 artiklassa vahvistettujen arvojen kunnioittamisen varmistamiseksi. Romanian mukaan tässä tarkoituksessa olisi tarpeen vähintään se, että unionin tavoitteita ja unionin eri toimintoja koskevat säännöt koskevat nimenomaisesti unionin arvoja. Näin ei ole nyt käsiteltävässä asiassa, koska vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittamista ei mainita missään perussopimusten määräyksessä, joka koskee unionin toimivaltaa, politiikkoja, tavoitteita ja toimintoja.

31 Unionin yleisen tuomioistuimen analyysilla laajennetaan oikeudellisesti unionin toimivaltaa muuttamalla sen kohdetta ja tavoitetta unionin arvoihin viitaten.

32 Romanian mukaan tällä analyysilla rikotaan lisäksi asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohtaa, sellaisena kuin unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut. Romanian mukaan 7.3.2019 annetun tuomion Izsák ja Dabis v. komissio (C-420/16 P, EU:C:2019:177) 61 ja 62 kohdasta nimittäin ilmenee, että komission on vain tutkittava tässä säännöksessä säädetyn rekisteröintiedellytyksen täyttymisen arvioimiseksi, voitaisiinko objektiivisesta näkökulmasta tarkasteltuina tällaisia abstraktisti kaavailtuja toimenpiteitä toteuttaa perussopimusten nojalla.

33 Toiseksi niiden periaatteiden loukkaamisesta, joilla säännellään unionin toimen antamiseen soveltuvan oikeusperustan määrittämistä, sellaisina kuin ne ilmenevät unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, Romania väittää, että tällä määrittämisellä on luonteeltaan perustuslaillinen merkitys. Tältä osin on sen mukaan erityisesti tarpeen osoittaa, että on olemassa suora yhteys unionin toimen ja perussopimusten määräyksen, jossa annetaan unionille toimivalta antaa kyseinen toimi, välillä. Samoin oikeusperustan valinnan on perustuttava sellaisiin objektiivisiin seikkoihin, jotka voivat olla tuomioistuimen suorittaman valvonnan kohteena ja joihin kuuluvat erityisesti toimen tarkoitus ja sisältö.

34 Ehdotus unionin toimeksi, jolla pyritään takaamaan kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien kunnioittaminen sekä lujittamaan kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta unionissa, voidaan siten tehdä vain sellaisen perussopimusten määräyksen perusteella, jossa unionille annetaan toimivalta toimia tällä alalla ja tässä tarkoituksessa ensisijaisesti. Tällaista määräystä ei kuitenkaan ole olemassa.

35 Yhtäältä unionilla ei ole mitään toimivaltaa kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien osalta.

36 Toisaalta unionilla on SEUT 167 artiklan 1 ja 4 kohdan nojalla ainoastaan toimivalta tukea, yhteensovittaa ja täydentää kulttuurista monimuotoisuutta. Tämä määräys ei voi olla perustana sellaisen unionin säädöksen antamiselle, jonka yksinomaisena tai pääasiallisena tavoitteena on kulttuurinen monimuotoisuus.

37 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa.

38 Romania päättelee, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa tarkastelemilla oikeusperustoilla ei ole mitään merkitystä kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen todellisen tavoitteen kannalta, koska yksikään niistä ei voi olla oikea oikeusperusta, kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen merkityksellinen oikeuskäytäntö.

39 Romania katsoo kolmanneksi, että kun otetaan huomioon unionin yleisen tuomioistuimen tekemä oikeudellinen virhe, sen valituksenalaisen tuomion 60–71 kohdassa esittämää päättelyä ei ole tarpeen eikä merkityksellistä tutkia erikseen kunkin riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun yhdeksän säädösehdotuksen osalta. Romania väittää kuitenkin, että valituksenalaisen tuomion osaan, joka käsittää nämä kohdat, sisältyy virheitä, ja mainitsee esimerkkeinä eräitä virheitä, joita unionin yleinen tuomioistuin sen mukaan tältä osin teki.

40 Romania väittää tässä yhteydessä lähinnä, että kun kyse on kieleen, koulutukseen ja kulttuuriin liittyvistä toimenpiteistä, aluepolitiikkaa koskevista toimenpiteistä ja kansalaisuudettomia henkilöitä koskevasta säädöksestä, joita kyseessä olevan kansalaisaloitteen järjestäjät ovat ehdottaneet, unionin yleinen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon kaikkia näiden järjestäjien toimittamia pakollisia tietoja ja lisätietoja. Niiden huomioon ottamisen olisi pitänyt johtaa siihen, että unionin yleinen tuomioistuin olisi päätellyt, ettei näille toimenpiteille ole mitään perustaa perussopimuksissa.

41 Komissio ja Unkari väittävät, että ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Romania moittii unionin yleistä tuomioistuinta ensimmäisessä valitusperusteessaan lähinnä siitä, että se on tehnyt oikeudellisia virheitä todetessaan valituksenalaisen tuomion 43–72 kohdassa, että komissio saattoi perustellusti katsoa riidanalaisessa päätöksessä, että asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys täyttyy käsiteltävässä asiassa.

43 Muistutettakoon aluksi, että asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään, että komissio rekisteröi ehdotetun kansalaisaloitteen, ”jos ehdotettu kansalaisaloite ei selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi”.

44 Unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että kansalaisaloitteella tavoiteltujen päämäärien mukaisesti – sellaisina kuin ne on esitetty asetuksen N:o 211/2011 johdanto-osan ensimmäisessä ja toisessa perustelukappaleessa; niihin kuuluu muun muassa tavoite rohkaista kansalaisten osallistumista ja tehdä unionista helpommin lähestyttävä – komission, jonka käsiteltäväksi ehdotettu kansalaisaloite on saatettu, on tulkittava ja sovellettava tätä rekisteröintiedellytystä siten, että kansalaisaloite on helppo tehdä (ks. vastaavasti tuomio 12.9.2017, Anagnostakis v. komissio, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 49 kohta ja tuomio 7.3.2019, Izsák ja Dabis v. komissio, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 53 kohta).

45 Komissio voi siis evätä ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinnin asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla ainoastaan, jos ehdotettu kansalaisaloite ylittää selvästi – kun otetaan huomioon sen kohde ja tavoitteet, sellaisina kuin ne ilmenevät niistä pakollisista tiedoista ja mahdollisesti niistä lisätiedoista, jotka järjestäjät ovat toimittaneet asetuksen N:o 211/2011 liitteen II mukaisesti – komission toimivallan tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi (tuomio 12.9.2017, Anagnostakis v. komissio, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 50 kohta ja tuomio 7.3.2019, Izsák ja Dabis v. komissio, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 54 kohta).

46 Oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että arvioidessaan asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyn rekisteröintiedellytyksen täyttymistä komission on vain tutkittava, voitaisiinko objektiivisesta näkökulmasta tarkasteltuina ehdotetussa kansalaisaloitteessa ehdotettuja abstraktisti kaavailtuja toimenpiteitä toteuttaa perussopimusten nojalla (ks. vastaavasti tuomio 7.3.2019, Izsák ja Dabis v. komissio, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62 kohta).

47 Tästä seuraa, että kun kansalaisaloitteen järjestäjien toimittamien pakollisten tietojen ja mahdollisten lisätietojen perusteella suoritetun ensimmäisen arvioinnin päätteeksi ei ole osoitettu, että ehdotettu kansalaisaloite ylittäisi selvästi komission toimivallan, kyseisen toimielimen on rekisteröitävä kyseinen ehdotus, edellyttäen, että muut asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

48 Ensinnäkin Romanian argumenteista, joilla pyritään riitauttamaan unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 47 kohdassa esittämä toteamus, on muistutettava, että muun muassa unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 168 artiklan 1 kohdan d alakohdasta ja 169 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi. Unionin tuomioistuin on toistuvasti todennut tältä osin, että on jätettävä tutkimatta valitus, jossa vain kerrataan tai toistetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esitetyt perusteet ja perustelut, mukaan lukien ne, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta kyseinen tuomioistuin on nimenomaisesti omaksunut eri näkemyksen, ilman että valitukseen edes sisältyisi perusteluja, joiden tarkoituksena olisi erityisesti osoittaa valituksenalaiseen tuomioon tai määräykseen sisältyvä oikeudellinen virhe. Tällaisella valituksella näet pyritään ainoastaan siihen, että unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetty kanne tutkitaan uudelleen, mikä ei kuulu unionin tuomioistuimen toimivaltaan muutoksenhaun yhteydessä (ks. mm. tuomio 15.6.2017, Espanja v. komissio, C-279/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:461, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Tästä seuraa, että valituksenalaisen tuomion 47 kohtaa koskeva Romanian väite on jätettävä tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, sillä Romania ei esitä mitään tämän väitteen tueksi ja ainoastaan viittaa unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämäänsä kannekirjelmään.

50 Romania moittii toiseksi unionin yleistä tuomioistuinta lähinnä siitä, että tämä on valituksenalaisen tuomion 51–56 kohdassa rinnastanut SEU 2 artiklassa ilmaistut unionin arvot erityiseen toimintaan tai tavoitteeseen, jotka kuuluvat unionin toimivallan aloihin, ja sallinut näin ollen sen, että komissio voi ehdottaa säädöksiä, joiden pääasiallisena tavoitteena on kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelu sekä unionin kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden lujittaminen.

51 Nämä valituksenalaisen tuomion kohdat seuraavat kyseisen tuomion 47 ja 50 kohdassa esitettyä kuvausta kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen ja sen liitteessä mainittujen unionin säädösten tavoitteista.

52 Unionin yleinen tuomioistuin muistutti valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa erityisesti, että SEU 2 artiklan mukaan vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen on yksi niistä arvoista, joihin unioni perustuu, ja että SEU 3 artiklan 3 kohdan neljännen alakohdan mukaan unioni kunnioittaa kulttuuriensa ja kieltensä rikkautta ja monimuotoisuutta, ja valituksenalaisen tuomion 52 kohdassa, että kulttuurien monimuotoisuuden lujittamisen osalta SEUT 167 artiklan 4 kohdassa määrätään, että unioni ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon muiden perussopimusten määräysten mukaisessa toiminnassaan, erityisesti kulttuuriensa monimuotoisuuden vaalimiseksi ja edistämiseksi.

53 Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti valituksenalaisen tuomion 53 kohdassa, että tästä ei kuitenkaan seuraa, että komissio olisi riidanalaisella päätöksellä antanut unionille yleisen lainsäädäntötoimivallan kansallisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien suojelun alalla, vaan ainoastaan, että vähemmistöjen oikeuksien kunnioittaminen ja kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden lujittaminen on unionin arvoina ja tavoitteina otettava huomioon unionin toiminnassa kyseessä olevan ehdotetun kansalaisaloitteen kattamilla aloilla.

54 Unionin yleinen tuomioistuin huomautti vielä valituksenalaisen tuomion 54–56 kohdassa, ettei Romania kyseenalaista unionin toimivaltaa antaa säädöksiä riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa luetelluissa säädöksissä tarkoitetuilla konkreettisilla toimialoilla EUT-sopimuksen merkityksellisillä määräyksillä tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseksi. Se katsoi, ettei mikään näin ollen lähtökohtaisesti estä komissiota tekemästä ehdotuksia säädöksiksi, joilla on tarkoitus täydentää unionin toimintaa unionin toimivaltaan kuuluvilla aloilla SEU 2 artiklassa vahvistettujen arvojen ja SEU 3 artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettujen unionin kulttuurien ja kielten rikkauden ja monimuotoisuuden kunnioittamisen varmistamiseksi.

55 Toisin kuin Romania väittää, unionin yleinen tuomioistuin ei näin tehdessään rinnastanut unionin perustana olevia arvoja unionin erityisiin tavoitteisiin, jotka mahdollistavat sen, että unioni voi antaa säädöksiä, eikä laajentanut unionin toimivaltaa siinä määrin, että se katsoisi, että unioni voisi ilman oikeusperustaa antaa säädöksiä varmistaakseen unionin arvojen kunnioittamisen. Sen sijaan unionin yleinen tuomioistuin katsoi – tekemättä oikeudellista virhettä tältä osin –, että unionin toimilla voidaan myös pyrkiä unionin arvojen, kuten vähemmistöjen oikeuksien sekä kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden, kunnioittamiseen, kunhan ne perustuvat pätevästi oikeusperustaan.

56 Lisäksi on korostettava, että kun otetaan huomioon tämän tuomion 46 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, tämä ensimmäinen analyysi ei vaikuta toimen, joka mahdollisesti annetaan ehdotetun kansalaisaloitteen perusteella ja komission ehdotuksesta, oikeusperustan tutkimiseen.

57 Todettakoon kolmanneksi, että siltä osin kuin Romania väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan yleisesti, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 60–71 kohdassa suorittama riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhdeksän säädösehdotuksen tarkastelu on virheellinen, mutta tyytyy esimerkinomaisesti riitauttamaan tietyt unionin yleisen tuomioistuimen esittämät arvioinnit ja toistamaan väitteet,

jotka se on jo esittänyt kyseisessä tuomioistuimessa, tämä argumentaatio ei täytä tämän tuomion 48 kohdassa mieleen palautettuja tutkittavaksi ottamisen vaatimuksia – etenkään, koska sillä tosiasiallisesti pyritään saamaan nämä väitteet tutkituiksi uudelleen.

58 Tämä argumentaatio on näin ollen jätettävä tutkimatta.

59 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on osittain jätettävä tutkimatta ja osittain hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste, joka koskee SEUT 296 artiklan toisen kohdan rikkomista

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

60 Romania väittää toisessa valitusperusteessaan lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti SEUT 296 artiklan toista kohtaa komissiolle kuuluvan perusteluvelvollisuuden osalta.

61 Tältä osin se moittii unionin yleistä tuomioistuinta ensinnäkin siitä, että tämä on katsonut, että unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan perusteluvelvollisuuden noudattamisella on sitäkin perustavanlaatuisempi merkitys tapauksissa, joissa unionin toimielimillä on laaja harkintavalta, ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa.

62 Sen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, ettei komissiolla ole laajaa harkintavaltaa ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinnissä. Romanian mukaan komissio ei missään tapauksessa voi rekisteröidä ehdotuksia, jotka eivät täytä asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitettuja edellytyksiä, pelkästään varmistaakseen, että kansalaisaloite on helppo tehdä. Se korostaa lisäksi, että ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröintiä koskeva komission päätös on lopullinen päätös ja että komissio ei näin ollen voi rajoittua pelkästään ehdotetun kansalaisaloitteen muodolliseen tarkistamiseen.

63 Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin katsoi sen mukaan virheellisesti valituksenalaisen tuomion 88 kohdassa, että komissio saattoi rajoittua esittämään yleisesti alat, joilla voidaan antaa unionin säädöksiä, ja teki näin tuomatta esiin sitä, että toimenpiteillä, joihin kyseessä olevassa ehdotetussa kansalaisaloitteessa viitataan, pyritään parantamaan kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden suojelua sekä lujittamaan unionin kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta.

64 Tällaiset perustelut eivät kuitenkaan riitä siihen, että se, jota asia koskee, voisi ratkaista, onko kyseinen päätös asianmukainen vai sisältyykö siihen mahdollisesti virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa. Tällaisten perustelujen puutteellisuus on käsiteltävässä asiassa erityisen ongelmallista, kun otetaan huomioon, että riidanalainen päätös eroaa huomattavasti aiemmasta päätöksestä eli tämän tuomion 8 kohdassa mainitusta päätöksestä C(2013) 5969 final, myös siltä osin kuin kyse on mahdollisuudesta rekisteröidä kyseessä oleva ehdotettu kansalaisaloite osittain.

65 Tästä seuraa Romanian mukaan, että unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että perusteluvelvollisuutta oli noudatettu, koska komissio ei ollut toistanut oikeudellisia seikkoja, joilla oli olennainen merkitys riidanalaisen päätöksen rakenteessa, ja koska se oli lisäksi perustavanlaatuisesti muuttanut kantaansa täsmentämättä kehitystä, joka oli omiaan oikeuttamaan tällaisen muutoksen.

66 Komissio ja Unkari väittävät, että toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

67 SEUT 296 artiklassa tarkoitettuun perusteluvelvollisuuteen liittyvän vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia, ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa (tuomio 12.9.2017, Anagnostakis v. komissio, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

68 Kuten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä myös ilmenee, perusteluvaatimusta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimenpiteen perustelut SEUT 296 artiklan mukaiset vaatimukset, on otettava huomioon toimenpiteen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (tuomio 12.9.2017, Anagnostakis v. komissio, C-589/15 P, EU:C:2017:663, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

69 Romania katsoo ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin on virheellisesti määrittänyt komission perusteluvelvollisuuden laajuuden katsoessaan, ettei komissiolla ollut muun muassa 21.11.1991 annettuun tuomioon Technische Universität München (C-269/90, EU:C:1991:438, 14 kohta) perustuvassa oikeuskäytännössä tarkoitettua laajaa harkintavaltaa ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröimisessä asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan nojalla.

70 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 84 kohdassa tältä osin, että komissiolla ei ole laajaa harkintavaltaa ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinnin alalla, sillä asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan mukaan kyseinen toimielin ”rekisteröi” tällaisen aloitteen, jos saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa esitetyt edellytykset täyttyvät, eli muun muassa silloin, kun ehdotettu kansalaisaloite ei selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi. Käänteisesti on niin, että jos ensimmäisen arvioinnin perusteella on selvää, että viimeksi mainittu edellytys ei täyty, komissio ”epää” ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröinnin asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

71 Unionin yleinen tuomioistuin ei näin toimiessaan ole tehnyt minkäänlaista oikeudellista virhettä. Indikatiivin preesensin käyttö asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä rekisteröintiedellytysten luettelointi kyseisen 2 kohdan a–d alakohdassa osoittavat, että komissiolla ei ole laajaa harkintavaltaa ehdotetun eurooppalaisen kansalaisaloitteen rekisteröinnin osalta ja että sen on päinvastoin suoritettava tämä rekisteröinti, jos kyseinen ehdotus täyttää kaikki nämä edellytykset.

72 Koska tämä näkökohta on sellaisenaan omiaan oikeuttamaan unionin yleisen tuomioistuimen päätelmän siitä, ettei komissiolla ole laajaa harkintavaltaa, ei ole tarpeen tutkia tämän tuomion 62 kohdassa esitettyä Romanian argumentaatiota, jolla pyritään lähinnä riitauttamaan valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa saman päätelmän tueksi esitetty peruste. Vaikka tämä argumentaatio olisi perusteltu, se ei voi johtaa valituksenalaisen tuomion kumoamiseen.

73 Romania arvostelee toiseksi unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on katsonut valituksenalaisen tuomion 88 kohdassa, että se, että komissio ”tyytyy esittämään – – yleisesti” alat, joilla voidaan antaa unionin säädöksiä, ei ole perusteluvelvollisuuden vastaista.

74 Tältä osin on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion tässä kohdassa lähinnä, että komissio täyttää sille kuuluvan perusteluvelvollisuuden esittämällä yleisesti ne alat, joilla unionin säädöksiä voidaan antaa ja jotka vastaavat aloja, joilla ehdotetun kansalaisaloitteen järjestäjät ovat pyytäneet säädösten ehdottamista.

75 Toisin kuin Romania näyttää väittävän, tällaiset perustelut ovat kuitenkin omiaan ilmentämään syitä, joiden vuoksi komissio katsoo, että kyseessä oleva ehdotettu kansalaisaloite voi kuulua komission toimivaltaan, jonka nojalla se voi tehdä ehdotuksen unionin säädökseksi.

76 Toisaalta ehdotetun kansalaisaloitteen rekisteröintivaiheessa komission tehtävänä ei ole tarkistaa, että kaikista tosiseikoista, joihin on vedottu, on esitetty näyttö, tai että aloitteen ja ehdotettujen toimenpiteiden taustalla olevat perustelut ovat riittävät. Komission on vain tutkittava asetuksen N:o 211/2011 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyn rekisteröintiedellytyksen täyttymisen arvioimiseksi, voitaisiinko objektiivisesta näkökulmasta tarkasteltuina tällaisia abstraktisti kaavailtuja toimenpiteitä toteuttaa perussopimusten nojalla (ks. vastaavasti tuomio 7.3.2019, Izsák ja Dabis v. komissio, C-420/16 P, EU:C:2019:177, 62 kohta).

77 Unionin yleinen tuomioistuin ei siten tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että riidanalaisen päätöksen perustelut eivät olleet tältä osin puutteelliset.

78 Lisäksi on todettava tämän tuomion 67 ja 68 kohdassa mieleen palautetusta oikeuskäytännöstä johtuvista perusteluvaatimuksista, että Romania on voinut riidanalaisen päätöksen perustelujen avulla aivan ilmeisesti saada selville syyt, joiden vuoksi komissio on katsonut, että kyseessä oleva ehdotettu kansalaisaloite ja erityisesti tämän päätöksen 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut säädöksiä koskevat ehdotukset eivät selvästi ylitä sen toimivaltaa, ja – kuten valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee – unionin tuomioistuimet ovat voineet valvoa mainittua päätöstä.

79 Edellä esitetyn perusteella toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Kolmas valitusperuste, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt menettelyvirheitä asian käsittelyn suullisessa vaiheessa

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

80 Romania väittää kolmannessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt useita menettelyvirheitä muun muassa asian käsittelyn suullisessa vaiheessa.

81 Romania muistuttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn kulusta ja erityisesti Romanian pyynnöstä unionin yleisessä tuomioistuimessa pidetystä istunnosta ja tuo esiin muun muassa yksittäisiä kysymyksiä, jotka ovat olleet suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen kohteena, sekä unionin yleisen tuomioistuimen prosessinjohtotoimia. Romania toteaa myös, että istunnossa käydyt keskustelut, mukaan lukien unionin yleisen tuomioistuimen kyseisessä istunnossa suoraan esittämät kysymykset, koskivat vain niitä kanteen osatekijöitä, jotka liittyivät kanteen tutkittavaksi ottamiseen sekä tuenilmausten keräämis-, tarkistamis- ja vahvistamismenettelyyn tai ehdotetun kansalaisaloitteen esittämiseen komissiolle.

82 Romanian mukaan 7.3.2019 annetun tuomion Izsák ja Dabis v. komissio (C-420/16 P, EU:C:2019:177), jota käsiteltiin menettelyn kirjallisessa ja suullisessa vaiheessa, merkityksellisyyttä koskevaa kysymystä lukuun ottamatta asianosaiset eivät tässä viimeisessä vaiheessa käyneet kontradiktorista näkemystenvaihtoa useista kanteen sisältöä koskevista osatekijöistä, joihin valituksenalainen tuomio perustuu. Tämän vaiheen pitäisi kuitenkin edesauttaa asian keskeisten kohtien selventämistä ja niitä koskevaa keskustelua asian ratkaisemista varten. Romania katsoo, että vaikka unionin yleinen tuomioistuin päätti tässä tapauksessa aloittaa kyseisen vaiheen, se teki sen sisällöltään tyhjäksi, kun se poisti tämän vaiheen järjestämiseen liittyvät menettelylliset takeet.

83 Komissio ja Unkari väittävät, että kolmas valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

84 Romania väittää kolmannessa valitusperusteessaan lähinnä, että niistä olennaisista kohdista, joihin valituksenalainen tuomio perustuu, ei käyty kontradiktorista näkemystenvaihtoa asian käsittelyn suullisessa vaiheessa.

85 Tältä osin on muistutettava, että kontradiktorinen periaate merkitsee yleisesti oikeudenkäynnin asianosaisten oikeutta voida ottaa kantaa tosiseikkoihin ja asiakirjoihin, joihin tuomioistuinratkaisu perustuu, sekä keskustella tuomioistuimelle esitetyistä todisteista ja huomautuksista sekä oikeudellisista perusteista, jotka tuomioistuin on ottanut huomioon omasta aloitteestaan ja joihin se aikoo perustaa ratkaisunsa. Oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaan oikeuteen liittyvien vaatimusten täyttämiseksi asianosaisten on näet voitava kontradiktorisessa menettelyssä keskustella sekä sellaisista tosiseikoista että oikeudellisista seikoista, jotka ovat oikeudenkäyntimenettelyn tuloksen kannalta ratkaisevia (ks. vastaavasti tuomio 2.12.2009, komissio v. Irlanti ym., C-89/08 P, EU:C:2009:742, 52 ja 56 kohta).

86 Käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että unionin yleinen tuomioistuin lausui valituksenalaisessa tuomiossa yksinomaan Romanian esittämistä kanneperusteista, joista asianosaiset ovat voineet keskustella kontradiktorisessa menettelyssä unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn kirjallisessa ja suullisessa vaiheessa. Unionin yleistä tuomioistuinta ei siis voida moittia kontradiktorisen periaatteen loukkaamisesta sen vuoksi, että se ei esittänyt erityisiä kysymyksiä kustakin esitetystä väitteestä.

87 Romania ei myöskään ole yksilöinyt mitään menettelyn lopputuloksen kannalta olennaista seikkaa, johon se ei olisi voinut tutustua ja johon se ei olisi voinut ottaa kantaa joko unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyn menettelyn kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa.

88 Tästä seuraa, että kolmas valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

89 Koska yhtäkään valittajan esittämistä valitusperusteista ei ole hyväksytty, valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

90 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

91 Tämän työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

92 Koska Romania on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut sen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, Romania on velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut.

93 Työjärjestyksen 184 artiklan 4 kohdassa määrätään, että jos ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijana esiintynyt ei ole valittanut ratkaisusta, se voidaan velvoittaa vastaamaan oikeudenkäyntikuluista muutoksenhakuasteessa vain, jos se on osallistunut asian käsittelyn kirjalliseen tai suulliseen vaiheeseen unionin tuomioistuimessa. Jos tässä tarkoitettu asianosainen osallistuu oikeudenkäyntiin, unionin tuomioistuin voi määrätä, että se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

94 Koska Unkari on osallistunut asian käsittelyyn unionin tuomioistuimessa, se on käsiteltävän asian olosuhteissa velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Romania vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se velvoitetaan korvaamaan Euroopan komissiolle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

3) Unkari vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset